

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XIV. Exaltatio Crucis. Et ego, si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me ipsum. Jo. 12. v. 31.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

maximè ob injurias, quas Christo in-
tulit. Ideo Christus dicebat jam esse
tempus, quo Princeps tam malus de-
mum expectatur foras, non quidem ex
Mundo (id enim iustis de causis fieri
debet) at è suo Principatu. *Nunc
Princeps huius Mundi ejicietur foras.*
hoc est, foras à ditione, foras è domnati-
one, foras è regno. Unde sequitur eos,
qui nihilominus remanent sub pote-
state demonis, uti sunt tot Idololatræ,
tot Hebræi, tot Ethnici, tot Mahome-
tani, & tot etiam Catholici nimis quàm
multi, non remanere, quasi dæmon ha-
beat in ipsos eam potestatem, quam
haberet, si Christus non esset mortuus
pro ipsis: sed manent, quia stultè ma-
nere volunt, hincque vilissima, que
possunt esse, mancipia, quæ voluntaria
vocantur. Verum siquidem est, ho-
mines non potuisse unquam exire de
potestate demonis absque gratia,
quam illis Christus morte suâ prome-
tuit, atpositâ hac gratiâ aliter res ha-
beret, hac enim potestâ poterant, si vel-
lent, exire omnes. *Nunc enim soluti
sumus à lege mortis, in quâ detinebamur.*

Rom. 7. v. 6. atque idcirco, si dæmon
adhuc est Princeps, quatenus eos sibi
subiectos habet, solum est Princeps e-
orum electione, quia illi obedire ma-
lunt quàm Christo. Quid interim vi-
detur tibi de scelere perduellionis tam
audaci, quod adhuc committit pars
ranta generis humani? numquid meri-
tò videtur tibi deplorandum, & dete-
standum, & quoad vires tuæ permit-
tunt, omni studio funditus extirpandû?
Quid foret igitur, si è contrario tu
quoque unus esses è conjuratis, ad eam
magis exaugendam? Restaret confi-
derandus alter effectus, qui sequeba-
tur sententiam datam à Patre æterno
in favorem Christi, nempe ut is adiret
possessionem ejus Principatûs, qui au-
ferrebat dæmoni. Quem effectum
Christus verbis illis expressit: *Et ego
si exaltatus fuero à terra, omnia traham
ad me ipsum.* Verùm ut ista commo-
diùs & pro merito possint ponderari,
placeat transmittere in sequentem
diem, quo opportunè cele-
bratur Exaltatio S.
Crucis.

XIV.

Exaltatio Crucis.

*Ego, si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me ipsum. Jo.
12. v. 31.*

1. Considera morem esse satis pro-
prium Scripturæ sacræ, ut dicat
Omnia, quando vult designare omnes

homines. sic legitur uno loco: *omne,
quod dat mihi Pater, ad me veniet.* hoc
est, *omnis homo.* Jo. 6. & alio: *Con-*
clusit

Ooo o 3

clusi DEUS omnia sub peccato. Gal. 3. & alio: *Ut omne, quod dedisti ei, des eis vitam aeternam.* Jo. 17. quasi homo sit quidam microcosmus, seu compendium omnium. Unde cum hic audis dicentem Christum: *Et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum.* scito per vocem omnia non voluisse exprimere propriè umbras Veteris Testamenti, aut Prophetias, aut Prodigia, aut Elementa in sua morte commota, quemadmodum Sanctorum quidam doctè sunt interpretati; neque solùm exprimere voluit omnia genera hominum, uti sunt Judæi, Græci, Romani, & alii ejusmodi: sed exprimere voluit reverà omnes homines sigillatim & sic clarè apparet ex autographo, in quo leguntur voces istæ expressæ. at quâ ratione verum efficitur, quòd Christus in cruce moriens traxerit omnes homines ad se modo, quo diximus, hoc est etiam sigillatim? Illud est, cujus cognitio nunc quærenda ad ducendas inde eas consecutiones, quæ sine dubio in magnum comòdum redundent. ideo roga Dominum, ut illud tibi probè demonstrat.

2. Considera, quomodo Christus morte suâ (quam ipse exaltationem vocavit pluribus ex causis ad tertium Maij notatis, præcipuè verò, quia accidere debuit ex loco sublimi, qualis erat ille Crucis) tractos ad se dixerit omnes homines; hoc est, individuè singulos: quia cum dæmon spoliatus esset Principatu, quem in ipsos obrinebat, & is traditus esset Christo, prout præcedenti meditatione diximus, con-

sequens erat, ut omnes etiam in eodem viduo spectarentur ad Christum, in factu, quæ est contumacia maledicta, saltem jure. Ista est solutio dubiorum præmissi. Videtur tamen capro diffinitione quomodo Christus voce tam libè gloriatur se tracturum ad se omnes homines, cum tot essent repugnantia quamvis sponte suâ, ne illuc traxerit quos proinde ipse quidem meritis non traxit. nihilominus meminerit applica, & videbis Christum locutione omni rigore veri. Omnes homines uti constat, in duas classes dividuntur quidam sunt devoti Christo, alii non devoti. inter hos non sunt mediæ. Devotis Christus verum dixit, dum vi mortis suæ trahendos ad se, quæ eam omnes facturus erat sui sequens. Pariter verè id dixit de inde vocatis vi ejusdem mortis suæ saltem etiam sibi redditurus subjectos in die iudicii, faciendo, ut trepidi pedibuscum dant non ut sequaces, quia hoc homines digni non erant, sed ut Rei à iudicibus tracti. Omnes enim statim ante tribunal Christi: non solùm omnes in genere, sed omnes in individua. factus est enim: *Vivo ego, dicit Dominus, quia mihi selectus est omne genus.* Rom. 11. 10. Negari non potest, illam ratione ad se quosdam fuisse tracturum per amorem, alios per vim. hoc non obstante verissime omnes tracturus. *Ad te omnis caro venit.* Ps. 64. v. 3. At ò quàm diversa sunt duo genera trahendi! Tu iterum opportunè ad te ipsum hic redi, & tantisper, an tibi expediat procedi

Christo. Ad ejus pedes aliquando adorandus es sive per amorem, ut magistri, sive per vim: sive ut discipulus, sive ut Reus; nullum hic est effugium, & tu magis trahi ut Reus, quam ut discipulus sequi? o malum consilium! dic potius DEO semper te mori malis, quam trahi modo tam turpi. *Ne sentiras me cum peccatoribus, & cum operantibus iniquitatem ne perdas me. Pl. 27. ne trahas vocando ad iudicium: ne perdas condemnando finaliter iudicium.*

Considera hac intellectuâ interpretatione verum potius videri, quod Christus eos ad se trahat, qui post mortem ipsius manent in devoti, quam ceteros qui sunt eidem devotissimi. nam illi si bene perpendimus, non trahuntur, sed ultro veniunt. trahuntur illi, quos duci necesse est, prout in iudicio Reus continget. sed non est, cur repugnes, quia quantumvis ambo trahantur, nihilominus majore jure trahi dicuntur, & quidem nobili proorsus modo, qui ex amore vadunt, quam qui compelli per vim. Ratio est, quia, qui ex amore vadunt, sequuntur potentissimum ex omnibus impetum, nempe propriae voluntatis. trahit sua quaeque voluptas. observare ergo oportet homines non perinde ut bruta trahi: trahuntur modis conditioni naturae, hoc est, libertati suae proportionatis: unde ubi dicit DEUS: *In foveiculis Adam traham eos*, alii legunt, *in foveiculis hominum*. hoc est, in iis foveiculis, in quibus attraxi mihi Abraham, Isaac, Jacob &c. quod semper fie-

bat in foveiculis charitatis. *Os. 11. v. 4.* Isti modi deinde sine dubio multi sunt, sed demum reducuntur ad ternos. ad vim persuasionis, ad vim beneficiorum, & ad vim sympathiz. & tribus his modis, qui sunt vehementissimi, mirabiliter in Cruce sua usus est Christus, ut tot ad se homines traheret: quantumvis plurimum reverà promoveret interiore virtute gratia, quae dari ab ipso solo potest. Primus modus trahendi homines est virtute persuasionis, quae duplex est, una verbis, altera operibus. qui novit persuadere verbis, subito trahit dulci quadam violentiâ multa hominum millia. & longè magis trahit, qui persuadet operibus, quae sunt quasi lingua ab omnibus intellecta. *Loquere cum omni imperio. Tit. 2. v. 15.* Altera est vis beneficiorum, quae bifariam dividitur: nempe beneficiorum, quae facta sunt, & beneficiorum, quae sunt facienda. vi beneficiorum, quae facta sunt, trahuntur homines à gratitudine. & vi beneficiorum, quae sunt facienda, etiam magis trahuntur amore lucri. *Qui dat munera, animam auferit accipientium. Prov. 22. v. 9.* Tertia est denique vis sympathiz, quae & ipsa duplex est. una latius sumpta, & est illa, quae de similitudine nascitur, quia simile appetit simile: *omnis homo simili sui sociabitur. Eccl. 13. v. 20.* alia strictior, quae procedit ab intima quadam propensione naturae, qualis est illa, quam habet palea ad succinum, ferrum ad magnetem, flamma ad caelum, & res omnes ad suum centrum, ad quod sanè majore impetu

ten-

tendant se ipsis, quam in quamvis ali-
am partem funibus trahi possint. *De-
scenderunt in profundum quasi lapis.* Ex-
xod. 15. v. 5. Jam si enucleatius nôsse
cupias, quomodo Christus à cruce tor-
ad se traxerit sequaces, & verè traxe-
rit, omnes pondera tres modos hæte-
nus recensitos. I. Eos traxit vi per-
suasionis per prædicationem, quâ ita
multos, ut sic loquar, quasi iucantavit,
ut abstrahi ab illo audiendo nullo mo-
do possent. *Domine, ad quem ibimus?*
verba vis a aterna habes. Jo. 6. v. 69. Ad-
juxit exemplum, dum mortuus est
nudus in stipite inter duos latrones,
tantâ humilitate, tantâ patientiâ, tantâ
pace, tantâ resignatione, ut amorem
sui inspira verit vel ipsis carnificibus,
qui de Calvario descendebant tam di-
versi ab his, qui ascenderant. *Percuti-
entes pectora sua revertebantur.* Luc. 23.
v. 48. II. Eos traxit vi beneficiorum,
tam præteritorum, quàm futurorum.
Præteritorum, quatenus eos solvit à
servitute inferni: *Congregabo illos,*
quia redemi eos. Zach. 10. v. 8. & futu-
rorum, quatenus illis aperuit portas
Paradisi. *Donnum bonum tribuam*
vobis, legem meam ne deelinqua-
tis. Prov. 4. v. 2. III. Traxit denique
etiam vi sympathiæ: quia in Cruce
Christus est agnitus verus homo Deus:
nam ut homo sustinuit mortem, ut
DEUS de eadem triumphavit. Ideo ut
homo traxit homines levioze sympa-
thiâ, quam parit similitudo, & ut Deus

traxit ad se homines illâ forti sym-
thiâ, quæ res omnes rectâ dicit ad se
trahit. quippe cum aliud centrum in
mana corda non habeant, quàm in
DEUM, qui fieri potest, ut illi
noscant, nec curent: si res illi
trahendi etiam singuli & seorsim
ctati adeo sunt fortes, tu judicium
sint effecturi simul juncti. & tunc
simul junctis usus est Christus, ab
utitur, & porro utitur usque ad
mundi in utilitatem eorum, trahit
oculum in eo figent è Cruce latrone
atque hoc posito numquid ipse
simè dixit: *Et ego si exaltatus sum
terrâ, omnia traham ad me ipsum.*
igitur foret, si nihilominus omni-
modi frustra hætenus laborarem, ut
unò trahendo? si verbis non cre-
xemplis cede. si non cedis extor-
cede beneficiis, tam his, quæ ipse
stetit, quàm illis, quæ præstare
est. si neque beneficiis cedis, est
saltem summæ illi propensionem,
vel sola te debet ad eum pertinere,
non solum quia similis est tibi, sed
super, quia in eo solo tanquam cen-
tro quiesces. *Hæc locutus sum vobis,*
*ut in me pacem habeatis: in mundum
est extra centrum: pressus non habetis.*
Jo. 16. v. 33. si nulli horum seorsim
pto, hætenus cedere sustinetis, ste-
tem omnibus cede simul
anitis.

* * *